

A2.3

Provocări în cariera unui consilier juridic

Workshop 19.08.2025

Invitat la acest workshop a fost dl. Consilier juridic Tiberiu Popescu, cu o experiență de peste 20 ani experiență în domeniu.

Au fost prezentate cadrul legal, cu o perspectiva istorică , dar și diferențe între jurisconsult și consilier juridic, între avizare si vizare, asistare și reprezentare.

Istoric:

Pe site-ul Ministerul Justiției este postat primul act normativ care reglementează profesia de consilier juridic. Este vorba despre Decretul nr. 143 din 25 aprilie 1955 privitor la organizarea și funcționarea Oficiilor Juridice. Încă din Articolul 1 se vorbește despre oficii juridice. Concret , prevederile sunt: ”Pentru asigurarea legalității populare în desfășurarea activității lor și pentru apărarea intereselor lor patrimoniale, organele, instituțiile, organizațiile economice și întreprinderile de stat, precum și cele cooperatiste și obștești își vor organiza oficii juridice proprii.....”.

În ceea ce privește principalele reguli privind înființarea și funcționarea acestor oficii juridice . Si celelalte organe, instituții, organizații economice și întreprinderi de stat, cooperatiste sau obștești, vor putea înființa oficii juridice, potrivit cu necesitățile lor, cu avizul forului tutelar.

Aceste oficii juridice au următoarele atribuții¹:

a) colaborează la întocmirea proiectelor de legi, decrete, hotărâri, regulamente, ordine, instrucțiuni, precum și a oricăror alte acte cu caracter normativ elaborate de acea unitate;

¹ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/95>

- b) avizează, la cererea conducerii unității, asupra proiectelor de legi, decrete, hotărâri, regulamente, ordine, instrucțiuni, precum și asupra oricăror alte acte cu caracter normativ, întocmite de alte unități și care sînt în legătură cu atribuțiile și activitatea propriei lor unități;
- c) avizează, la cererea organelor de conducere, asupra legalității măsurilor ce urmează a fi luate de administrația unității în desfășurarea activității acesteia, precum și asupra oricăror acte care pot angaja răspunderea patrimonială a unității;
- d) întocmesc proiectele de contracte sau proiectele oricăror acte cu caracter juridic în legătură cu activitatea unității sau își dau avizul cu privire la acestea;
- e) pot reprezenta interesele unității în fața instanțelor judecătorești, a organelor Arbitrajului de Stat sau departamental, ori în fața oricăror organe ale puterii sau administrației de stat, în condițiile prevăzute la [art. 6](#);
- f) urmăresc apariția dispozițiilor cu caracter normativ și semnalează organelor de conducere sarcinile ce revin unității potrivit acestor dispoziții;
- g) rezolva orice alte lucrări cu caracter juridic

De asemenea, tot în același act normativ este folosit pentru prima dată termenul de jurisconsult. Este vorba despre [articolul 9](#): ” Doua instituții, întreprinderi sau organizații economice de stat, cooperatiste sau obștești sau unități locale ale aceluiași organ central care nu-și pot organiza un oficiu juridic propriu în condițiile [art. 2](#), vor putea angaja în limita fondurilor bugetare unul și același jurisconsult. ”

Așadar este vorba despre oficiile juridice ale instituțiile de stat (uzine, fabric, cooperative, etc.), structurând și rolul reprezentantului legal al fiecărui oficiu juridic.

În ceea ce privește condițiile de accedere in profesia de jurisconsult, le regăsim în același act normative în art.12:

”Pot fi jurisconsulti absolvenții facultăților de științe juridice sau ai școlilor juridice ale Ministerului Justiției. Jurisconsultii vor efectua la început un stagiu de doi ani ca jurisconsulti stagiați, putînd lucra efectiv numai în acele oficii

juridice unde sînt și jurisconsulți definitivi, primind titlul de jurisconsult după efectuarea acestui stagiu. Sînt scutiți de stagiul absolvenții institutelor de învățămînt arătate în alineatul 1, care au activat timp de cel puțin doi ani ca judecători, procurori, consilieri juridici, referenți juridici de specialitate, notari sau arbitri de stat ori în alte asemenea funcții juridice de specialitate, precum și avocații definitivi.”

Următorul articol sintetizează modul de organizare a profesiei și comparații cu colegiile de avocați.

”Pentru organizarea evidentei și ridicării continue a nivelului lor profesional, jurisconsultii se grupează în colective de jurisconsulți pe fiecare județ, conduse de către un birou format din jurisconsultii desemnați în acest scop de ministrul Justiției, care va stabili și numărul membrilor acestor birouri. Pentru municipiul București și județul Ilfov se organizează un singur colectiv de jurisconsulți....”

”Colectivele de jurisconsulți vor funcționa la colegiile de avocați. Jurisconsultii se vor înscrie pe tabloul ținut de biroul colectivului din care fac parte și numai cei înscriși pe un asemenea tablou vor putea activa în această calitate. Toți acei care, la data punerii în aplicare a prezentului Decret, au calitatea de jurisconsulți, se vor putea înscrie pe tabloul colectivului din cadrul căruia urmează să facă parte. În cadrul colectivelor se vor tine cursuri de îndrumare cu caracter politico-juridic general, după programul stabilit în acest scop. Organizarea și funcționarea colectivelor de jurisconsulți și a birourilor de conducere, precum și a cursurilor de îndrumare se vor stabili prin instrucțiunile Ministrului Justiției, care, în vederea realizării scopului arătat în alineatul 1, exercita controlul și îndrumarea colectivelor de jurisconsulți.”

Reprezentativ pentru tematică este și art. 14 ”Jurisconsultii care activează la organizațiile de stat, cooperatiste și obștești vor fi încadrați în categoriile personalului tehnic de specialitate, în raport cu munca și răspunderea lor, a vechimii în câmpul muncii juridice și a volumului activității organizației la care funcționează, în unul din următoarele grade profesionale și cu salarizarea corespunzătoare: **a)** jurisconsult stagiar, **b)** jurisconsult, **c)** jurisconsult principal, **d)** consilier juridic, **e)** consilier juridic principal și **f)** consilier juridic șef.”

Jurisconsultii, ca angajați ai unităților la care activează, sunt supuși prevederilor Codului Muncii, conform [Articolul 15](#).

În ceea ce privește incompatibilitățile, jurisconsultii nu puteau să ocupe și alte funcțiuni retribuite, în afară de funcțiuni legate de activitatea didactica-juridică și publicistica, în baza art.17. Conform aceluși act normativ, jurisconsultii vor fi încadrați conform unui tabel de salarizare.

Această lege este considerată cea mai "longevivă" lege, căci a fost în vigoare până la adoptarea Legii nr. 514/2003.

LEGE nr. 514 din 28 noiembrie 2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic² este noua lege care a înlocuit Decretul din 1955.

Principalele reglementări vor fi prezentate în continuare. Primele 5 articole se referă la profesia de consilier juridic.

Articolul 1. Consilierul juridic asigură apararea drepturilor și intereselor legitime ale statului, ale autorităților publice centrale și locale, ale instituțiilor publice și de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum și ale persoanelor juridice de drept privat, în slujba cărora se afla și în conformitate cu Constituția și legile țării.

Articolul 2. Consilierul juridic poate să fie numit în funcție sau angajat în muncă, în condițiile legii.

Articolul 3

(1) Consilierul juridic numit în funcție are statutul functionarului, potrivit funcției și categoriei acesteia.

(2) Consilierul juridic angajat în muncă are statut de salariat.

Articolul 4 Consilierul juridic în activitatea sa asigură consultanță și reprezentarea autorității sau instituției publice în serviciul careia se afla ori a persoanei juridice cu care are raporturi de muncă, apără drepturile și interesele legitime ale acestora în raporturile lor cu autoritățile publice, instituțiile de orice natură, precum și cu orice persoană juridică sau fizică, română sau străină; în condițiile legii și ale regulamentelor specifice unității, avizează și contrasemnează actele cu caracter juridic.

Articolul 5 Consilierii juridici pot constitui asociații profesionale în scopul apărării și promovării intereselor profesionale, în condițiile legii privind asocierea și constituirea persoanelor juridice.

Conform Deciziei de admitere: [RIL nr. 7/2024](#),³ În interpretarea și aplicarea dispozițiilor [art. 5](#) și [art. 20 din Legea nr. 514/2003](#) privind organizarea și

² <https://legislatie.just.ro/public/DetaliiDocument/48194>

³³ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/283364>

exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificările și completările ulterioare, prestarea activității specifice, de reprezentare juridică, se poate realiza de către consilieri juridici, în calitate lor de funcționari publici (în cazul unei autorități, instituții publice sau persoane juridice de drept public) sau de angajați cu contract individual de muncă (în cazul unei instituții sau a unei persoane juridice de drept public ori de drept privat), independent de înscrierea acestora în Tabloul profesional al consilierilor juridici ținut de Colegiile Consilierilor Juridici din România sau, dimpotrivă, aceasta reprezintă o condiție sine qua non pentru desfășurarea activității specifice de reprezentare juridică.

Aceeași lege vorbește despre [Regulamentul privind recunoașterea](#) calificării profesionale de consilier juridic a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene⁴ sau aparținând Spațiului Economic European ori Confederației Elvețiene, în vederea admiterii și practicării acesteia în România, aprobat prin [Ordinul ministrului justiției nr. 1.813/C/2008](#), cu modificările ulterioare ([Regulamentul privind recunoașterea](#) calificării profesionale de consilier juridic a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori Confederației Elvețiene, în vederea admiterii și practicării acesteia în România).

Conform articolul 1, *Cetățeanul unui stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori Confederației Elvețiene poate practica profesia de consilier juridic în România, în condițiile stabilite în art. 2, 3 și 8¹ din Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, cu completările ulterioare.*

Acest regulament prevede mai multe etape pentru admiterea și practica unor specialiști în profesie, în România. **Capitolul II Etapa de informare, Capitolul III Etapa de evaluare, Capitolul IV Efectuarea stagiului, Capitolul V Organizarea examenului de verificare a cunoștințelor profesionale,**

Capitolul VI Dispoziții finale prevăd mai multe obligații privind Ministerul Justiției, astfel:

⁴ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/249684>

Articolul 18- Rezultatele examenului de verificare a cunoștințelor profesionale se validează prin ordin al ministrului justiției.

Articolul 20

(1) Ordinul ministrului justiției privind acordarea dreptului de a exercita profesia de consilier juridic în România se emite individual, în format electronic, și este semnat cu semnătură electronică calificată, în condițiile legii. La cererea expresă a solicitantului, ordinul poate fi emis în format letric.

(2) Solicitantul căruia i s-a recunoscut calificarea profesională exercită profesia de consilier juridic cu titlul profesional din România.

Articolul 21 Ordinul ministrului justiției se comunică candidatului sau solicitantului, după caz, în termen de 15 zile de la emitere și produce efecte de la data comunicării. **Articolul 22** Ordinul ministrului justiției poate fi atacat la instanța de contencios administrativ, în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 23 Compartimentul de specialitate din cadrul Ministerului Justiției ține evidența cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European ori Confederației Elvețiene, cărora li s-a conferit dreptul de a exercita profesia de consilier juridic în România, întocmește și actualizează periodic listele, în funcție de acordarea dreptului de a exercita această profesie unor noi persoane.

Consilierul juridic – Entitate investită cu prerogative profesionale juridice

Această trăsătură are în vedere faptul că activitatea realizată este una eminamente de natură juridică.

Sub acest aspect, consilierul juridic nu realizează (și prin urmare nu răspunde) de realizarea unor sarcini de natură tehnică sau economică. Atribuțiile pe care le efectuează se circumscriu realizării a cel puțin una din prerogativele specifice acestei profesii, respectiv avizare, consultare sau reprezentare. Fiind vorba de prerogative specifice unei profesii juridice, acestea presupun simultan existența unor drepturi și obligații specifice. De asemenea, natura prerogativelor profesionale fiind juridice, drepturile, precum și obligațiile corespondente vor fi tot de natură juridică. Una din cele mai importante forme ale “desăvârșirii” obligațiilor juridice ale consilierului juridic este reprezentată de răspunderea acestuia. Aceasta este o răspundere juridică multiplă în funcție de fapta săvârșită și subiectul pasiv al acțiunilor sau inacțiunilor culpabile ale consilierului juridic.⁵

⁵ <https://ccjb.ro/2025/08/08/introducere-in-profesia-europeana-de-consilier-juridic/>

Principalul drept atașat acestor prerogative este libertatea de gândire, raționamentul juridic, respectiv independența funcțională, obligația atașată este răspunderea multiplă a acestuia. Altfel spus, *ai libertatea de a gândi și de a-ți manifesta gândirea juridică, ai obligația de a răspunde pentru forma manifestării juridice*. Forma manifestării gândirii juridice este distinctă în funcție de diferitele prerogative exercitate. Astfel, în cazul avizării, aceasta poate fi manifestată prin avizarea sau neavizarea actului în cauză, ori avizarea cu observații și propuneri. În cazul consultării, aceasta poate fi manifestată sub forma diverselor opinii juridice scrise (note, procese verbale, referate, adrese etc.) sau verbale (discuțiile în cadrul diverselor comisii).

În ceea ce privește avizul de legalitate al consilierului juridic, acesta reprezintă o prerogativa specifică în mod exclusiv acestei profesii.

În cazul reprezentării, manifestarea operează prin actele concrete realizate de consilier juridic (invocă o anumită excepție într-un anumit dosar, exercită o anumită cale de atac ș.a.m.d.).

Paragraf extras din cartea „Profesia Europeană de Consilier Juridic – Dimensiunea constituțională și europeană a profesiei în contextul funcționarilor publici și al RIL nr. 7/2024”

Revenind la legea nr. 514/2003, două articole atrag atenția căci vizează statutul consilierului juridic:

Articolul 6: "Consilierii juridici au drepturile și obligațiile prevăzute de lege potrivit statutului profesional și reglementarilor legale privind persoana juridica în serviciul careia se afla sau cu care are raporturi de muncă."

Articolul 7: "Activitatea de consilier juridic este considerata vechime în munca juridica în funcțiile de magistrat, avocat, notar public sau alte funcții juridice, potrivit dispozițiilor legale specifice fiecăreia dintre aceste profesii."

Principalele condiții pentru accesul în profesie sunt următoarele:

- a) este cetățean român și are domiciliul în România;
- b) are exercitiul drepturilor civile și politice;
- c) este licențiat al unei facultati de drept;

- d)** este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea profesiei; aceasta condiție se dovedește cu certificat medical eliberat în condițiile legii;
- e)** nu se afla în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege.

Nedemnitățile sunt prevăzute în articolul 9:

- a)** cel care a fost condamnat definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni de natură a aduce atingere profesiei de consilier juridic;
- b)** cel care, în exercitarea profesiei de consilier juridic, a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturi și libertăți fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească irevocabilă;
- c)** cel care este declarat nedemn pentru alte cauze de lege.

Pe de altă parte incompatibilitățile sunt precizate la articolul 10. Astfel, Exercitarea profesiei de consilier juridic este incompatibilă cu:

- a)** calitatea de avocat;
- b)** activitățile care lezează demnitatea și independența profesiei de consilier juridic sau bunele moravuri;
- c)** orice altă profesie autorizată sau salarizată în țară sau în străinătate;

- d) funcția și activitatea de administrator sau lichidator în cadrul procedurilor de reorganizare și lichidare judiciară;
- e) activitatea publicistică salarizată;
- f) alte incompatibilități prevăzute de lege sau rezultate din conflict de interese, în condițiile legii.

Articolul următor, respectiv art. 11 vizează compatibilitățile.

- a) activitatea didactică preuniversitară, universitară și de cercetare juridică, activitatea literară, culturală și publicistică nesalarizată;
- b) funcția de arbitru, mediator sau expert, în condițiile legii și cu respectarea prevederilor legale privind conflictul de interese;
- c) participarea la comisii de studii, de întocmire a proiectelor de reglementări juridice.

Atât consilierul juridic stagiar, cât și cel definitiv au drepturi și obligații. **Consilierul juridic stagiar** poate pune concluzii la judecatorie și la tribunale ca instanța de fond, la organele de urmărire penală, precum și la celelalte organe administrative cu atribuții jurisdicționale, în timp ce **consilierul juridic definitiv** poate pune concluzii la instanțele judecătorești de toate gradele, la organele de urmărire penală, precum și la toate autoritățile și organele administrative cu atribuții jurisdicționale.

Consilierul juridic este obligat ca, în concluziile orale sau scrise, să susțină cu demnitate și competență drepturile și interesele legitime ale autorității sau persoanei juridice pe care o reprezintă și să respecte normele de deontologie profesională prevăzute în legea pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat și statutul acestei profesii.

Consilierul juridic este obligat să respecte dispozițiile legale privitoare la interesele contrare în aceeași cauză sau în cauze conexe ori la conflictul de interese pe care persoana juridică ce o reprezintă le poate avea; el este, de asemenea, obligat să respecte secretul și confidențialitatea activității sale, în condițiile legii.

De asemenea, consilierul juridic răspunde juridic pentru încălcarea obligațiilor profesionale, potrivit legii și reglementărilor specifice ale domeniului activității persoanei juridice în slujba careia se afla.

Articolul 20 din lege se referă la posibilitatea consilierii juridici să se pot asocia în structuri județene, pe ramuri sau domenii de activitate, potrivit intereselor profesionale, și, după caz, la nivel național, cu respectarea legii privind asociațiile și fundațiile.

(2) Formele de asociere și organizare la nivel județean și la nivel național sunt stabilite prin statutul asociației, cerut de lege.

(3) Constituirea asocierilor profesionale are la baza principiile constitutionale ale dreptului de asociere și reglementările legale privind asocierea și constituirea de persoane juridice.

În ceea ce privește răspunderea consilierilor juridici, legea reglementează astfel:

Articolul 21-Asociația profesională a consilierilor juridici tine evidența acestora în condiții similare evidenței barourilor de avocați.

Articolul 22-

(1) Consilierul juridic răspunde disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi și ale reglementării legale privind activitatea persoanei juridice în slujba careia se afla.

(2) Constatarea abaterii disciplinare, cercetarea acesteia, procedura de judecată și sancțiunile disciplinare sunt cele prevăzute în reglementarea specifică persoanei juridice în slujba careia se afla consilierul juridic.

(3) Autoritatea disciplinară poate fi sesizată de persoana vătămată sau, după caz, de asociația profesională.

Expert bune practici 2